

Paraša: Tazria

3 667 písmen

1 010 slov

67 veršů

128 řádek

7 micvot

וְאִם-לֹא תִמְצָא יָדָהּ דֵּי שָׁה וְלִקְחָהּ שְׁתִּיתָרִים אוֹ
שְׁנֵי בָנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֵלָה וְאֶחָד לְחֻטָּאת וּכְפָר עָלֶיהָ
הַכֹּהֵן וְטָהְרָהּ:

Kdyby však neměla na beránka, ať vezme dva holuby nebo dvě hrdličky, jednoho k celooběti a jednoho za hřích, kněz za ni usmíří a bude čistá.

Sidra pro tento týden: Tazria

1. alija (Va-ikra 12:1–13:5)

166. micva Po porodu je ženě nařízeno, aby v případě, že se jí narodí chlapec, byla považována za rituálně nečistou po dobu sedmi dní. **167. micva** V období nečistoty se nesmí dotknout žádné obětiny. Osmého dne pak bude chlapec obřezán. Poté má žena zůstat stranou dalších třicet tři dní. Pokud se narodí dívka, bude rodička považována za rituálně nečistou dva týdny a v ústraní bude šestašedesát dní. **168. micva** Když bude opět rituálně čistá, přinese ke vchodu do stanu setkávání jako oběť roční ovci a holuba nebo hrdličku jako oběť za hřích. Pokud si nebude moci dovolit ovci, může vzít dva holuby nebo dvě hrdličky.

169.–172. micva Zákony ohledně malomocenství. Pokud se někomu na kůži objeví rána s podezřením na malomocenství, jako například bělavá skvrna nebo vyrážka, musí tuto vyrážku nebo jinak postižené místo ukázat knězi. Kněz by měl rozhodnout, jestli se opravdu jedná o malomocenství a a teprve poté prohlásit člověka za nečistého. Pokud je případ nejasný, kněz nařídí izolaci po dobu sedmi dní. Poté postiženého znovu vyšetří a rozhodne, jestli je dotyčný nečistý, nebo čistý. V případě, že se postižené místo nezměňuje, zůstane dotyčný v izolaci dalších sedm dní.

2. alija (13:6–17)

Pokud se po těchto sedmi dnech postižené místo uzdraví nebo se nerozšíří, bude prohlášen za čistého. Jestliže se ale rána nebo vyrážka na kůži rozšíří, je nečistý a jedná se o malomocenství. Pokud kněz spatří na těle bílou vyvýšeninu, jedná se o malomocenství a dotyčný je nečistý. Pokud by ale malomocenství pokrylo celé tělo člověka, je z rituálního hlediska považován za čistého.

3. alija (13:18–23)

Pokud se člověku zahojí rána, ale na místě zůstane vyvýšenina nebo červená skvrna, musí se ukázat knězi. Pokud by bylo místo zapadlé do kůže, jedná se o malomocenství, pokud bude rovné, musí se izolovat, aby se zjistilo, jestli se zánět nešíří.

4. alija (13:24–28)

Malomocenství se může rozšířit i z popáleniny, do které se dostala infekce. Zde platí stejná pravidla jako výše – pokud by

bylo místo zapadlé do kůže, jedná se o malomocenství, pokud bude rovné, musí se izolovat, aby se zjistilo, jestli se zánět nešíří.

5. alija (13:29–39)

Jiný druh malomocenství se objevuje na hlavě nebo ve vousích. V takovém případě se musí postižený podrobit prohlídce dotčeného místa a kněz rozhodne, jedná-li se o malomocenství. Pokud si kněz není jistý, nařídí týdenní izolaci. Po týdnu se prohlídka opakuje a pokud se rána nerozšíří, oholí si dotyčný vlasy (a vousy) kromě postiženého místa a odebere se na dalších sedm dní do izolace. Pokud se ani poté rána nerozšíří, je dotyčný prohlášen za čistého. Pokud by se ale rozšířila, bude nečistý. Pokud lidé mají na kůži bílé skvrny, které ale nejsou nějak vyvýšené nebo propadlé, nerozšiřují se, ani nemění svůj tvar, jedná se pouze o pigmentové skvrny.

6. alija (13:40–59)

Jiným druhem postižení je ztráta vlasů. Pokud muž přijde o všechny vlasy na hlavě, je prohlášen za čistého. Pokud by se však poté na kůži objevily rány, je to známka malomocenství. Takový člověk si má roztrhnout své šaty a musí přebývat odděleně po celou dobu, kdy je stížen malomocenstvím, mimo tábor. Malomocenství může postihnout i oděv v podobě skvrny. Pokud je tento oděv prohlášen za nečistý, je třeba ho spálit. Pokud skvrna zůstává beze změny, je třeba postiženou věc spálit. Pokud po vyprání ustoupí, stačí postižené místo vytrhnout.

7. alija – Roš chodeš (Be-midbar 28:9–15)

Čtení z 2. svitku pro šabat roš chodeš, popsující přinášení obětí na šabat a novoluní.

Maftir (Šemot 12:1–20)

Čtení z 3. svitku. Zvláštní maftir pro šabat ha-chodeš. Ohlášení měsíce nisan jako prvního z měsíců. Nařízení o obětování beránka a odstranění všeho kynutého.

Haftara (Jechezkel 45:16–46:18)

Čtení haftary z proroka Jechezkela pro šabat ha-chodeš popisuje zvláštní organizaci budoucího Chrámu pro šabat a svátky (i pro Pesach), včetně toho, jak by se měli chovat poutníci, kteří do Chrámu o svátcích přichází.

Žádné zkratky

Tento šabat je z hlediska bohoslužebného specialitou – při čtení z Tóry používáme tři svitky: prvních šest alijot patří k parašať Tazri'a, sedmá alija je zvláštní čtení pro šabat Roš chodeš a nakonec následuje maftir neboli poslední alija pro šabat ha-chodeš, zvláštní čtení spojené s nadcházejícím svátkem Pesach.

Tři svitky se vynášejí z aronu jen při třech příležitostech – pokud se sejde roš chodeš a šabat během Chanuky (šabat roš chodeš tevet), pokud roš chodeš adar (případně adar II) připadne na šabat, a dojde tak ke spojení šabat roš chodeš a šabat šekalim, a konečně pokud roš chodeš nisan připadne na šabat, což je právě letos.

Čtení haftary z proroka Jechezkela popisuje zvláštní organizaci budoucího Chrámu pro šabat a svátky (tedy i pro Pesach), včetně toho, jak by se měli chovat poutníci, kteří o svátcích přicházejí do Chrámu: „A prostý lid, přicházející se o svátcích pokořit před tváří Hospodina k severní bráně, bude vycházet jižní branou a přicházející jižní branou budou vycházet severní branou, nikdo ať se nevrací, aby vycházel branou, kterou přišel, ale nechť vychází protější.“ (46:9)

Na první pohled to vypadá, že Jechezkelova inovace má regulovat provoz v Chrámu, aby se zabránilo tlačenicím a případným tragédiím z nich vyplývajícím. Avšak komentátoři však chtěli z tohoto zdánlivě neškodného nařízení vydolovat významnější poselství. Někteří tosařové se domnívali, že jeho záměrem bylo zajistit, aby se nikdo neotáčel ke svatyni zády (což můžeme vidět i dnes u Západní zdi, kterou mají lidé ve zvyku opouštět čelem k Chrámové hoře).

V Talmudu sloužil tento verš jako důkaz při diskusi o podobném nařízení týkajícím se chování v synagoze. Mišna (Brachot 9:5) stanovila, že z Chrámové hory se nemá dělat „kapandarja“, což je na první pohled slovo latinského původu. Compendiaria znamená „zkratka“. V Gemaře o několik generací později učenci

pátrali, zdali tato kapandarja, tj. že se z posvátného místa nesmí dělat zkratka, platí i pro synagogy:

Co znamená kapandarja? Rava řekl: „Kapandarja, jak napovídá její název, je zkratka.“ ... Rav Nachman řekl: „Tato halacha platí i pro synagogu – pokud někdo vstoupí do synagogy a nemá v úmyslu si přes ní zkrátit cestu, je mu dovoleno, aby si tak učinil, pokud si to později rozmyslí.“ Rabi Abahu řekl: „Pokud na tom místě byla původně veřejná cesta, může takovou synagogu jako zkratku použít.“ (Dříve se organizovaly bohoslužby často v krytých průchodech a branách.) Rav Chelbo řekl: „Pokud někdo vstoupí do synagogy s úmyslem se v ní modlit, může ji později použít jako zkratku, neboť je řečeno: ‚A prostý lid, přicházející se o svátcích pokořit před tváří Hospodina k severní bráně, bude vycházet jižní branou a přicházející jižní branou budou vycházet severní branou, nikdo ať se nevrací, aby vycházel branou, kterou přišel, ale nechť vychází protější.‘“

(Brachot 62b)

Snad mi bude odpuštěno, že jsem úryvek z Talmudu a citace poněkud zkrátily. Ale podstatné je, že rav Chelbo aplikuje na synagogu podobná pravidla, jako pro Chrámovou horu a jako důkaz si bere právě verš z dnešní haftary. V diskusích, které v Gemaře následují, lze vnímat snahu učenců poukázat na rozdíly mezi synagogou a Chrámem – synagoga, i když může být sebevětší (a mnohé synagogy jsou dnes větší, než kdy býval Chrám), je stále jen mikdaš me'at, malý chrám. Nicméně, jak ukazuje diskuse, synagoga je především místem, kam by lidé měli chodit předkládat své modlitby, prosby a sdílet svou lásku a úctu k Bohu a uvědomovat si své spojení s židovstvím, že jsou součástí něčeho většího a významnějšího. Synagoga je na prvním místě místem modlitby a rozhodně by neměla sloužit jako nazdobená zkratka – ani k Bohu, ani nikam jinam.

